



**Eminentissimi Ac Reverendissimi Domini, D. Joannis  
Baptistæ, Cardinalis De Luca, Theatrum Veritatis Et  
Justitiae, Sive Decisivi Discursus**

Ad Veritatem Editi In Forensibus Controversiis, Canonicis & Civilibus, in  
quibus in Urbe Advocatus, pro una partium scripsit, vel Consultus  
respondit ; Cum Indicibus Argumentorum, Causarum ac Rerum  
luculentissimis. Opus Tam Judicibus, Quam Causarum Patronis, atque  
omnibus in utroque Foro ...

Pars Prima. De Iurisdictione Et Foro Competenti. Pars Secunda. De  
Praeeminentiis & Praecedentiis

**Luca, Giovanni Battista de  
Coloniae Agrippinae, 1691**

Disc. XV. Romana Usus Pontificalium. De decretis generalibus Sac.  
Congregationis Rituum restringentibus ad certas solemnitates, seú certa  
anni tempora usum pontificalium in Abbatibus & Prælatis ...

---

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74087](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74087)

**E**a diecēsi Tiraſonen. Non indē tamen infertur ad præsuppositum juridicōnūis penē ip̄um Decanum, potissimē quia id deducebatur tanquam objectum pro annullanda gratia, ad quem effeūtum, cum agatur de induendo delicto productivo p̄enā, requiruntur probationes claras, non autem admittuntur hujusmodi remota argumenta, & illationes.

Antequām verō, ad hanc ultimam disputationem deveniretur, ob adhuc non habitas eas justificationes, per quas iuperantes, omnis difficultas ex facto sublata videbatur circa non usum in congressu habitu pro causa dīctōne, dubitatum fuit, an iste non usus obstatet juxta regulam text. in l. 1. ff. de nundiniis Glosſ. Bart. & ceteri, de quibus apud Seraph. dec̄s. 10. 43. numer. 3. & Orthob. dec̄s. 175. numer. 9. Et quamvis militate videretur reponſio, quod cum ageretur de materia facultativa, dīcta regula non int̄ret, potissimē verō in prejudicium succelorum independenter, & jure suuientium, quibus prædecessorum negligētia præjudicare non debet, ex collectiōnē in propōto non usus apud Roias dec̄s. 327. & 356. & dec̄s. 337. par. 10. rec. Adhuc tamen, admilla veritate responsionis, mihi remanebat difficultas circa applicationem, quoniam cum, tam littera Leonis, quam subsequens laudum declararet, successores Decanos uti non posse pontificalibus, nisi quatenus de jure, vel privilegio competat, ita subsequens non usus, quatenus verus esset, capiendo veniret, non in ratione præscriptiva, sed destruktiva privilegi, sed in ratione interpretativa, quod scilicet ita successores agnoverint, ac declaraverint dīctum indultum remansisse personale, sed difficultas cessavit ex facto.

Rationabiliter autem dīctum indultum ita modētum fuit, quoniam ut disponitur in eod. cap. ut Apostolica de privil. in sexto, hujusmodi indulta ita dīcretē, ac moderatē practicari debent, ut in aliquo hujusmodi inferiores, ab Episcopo seu dīceſano dīcernantur, ut me scribente pro Archiepiscopo Neapolis demandatum fuit per Sac. Congregationem Rituum in una Neapolitana Pontificalium concta Rectorē Ecclesie Hospitalis incurabilium hujusmodi indultum habentem à Gregorio XV. & quoille indīcretē uebatur, & cum inani pompa omnino incongrua, quoniam in puncto juris dīctus Rector utpote manuialis, & non solitus conferri in titulum, neque dīci potest in Ecclesiastica dignitate constitutus, dum neque ipsa Ecclesia est Collegiata, habens solum aliquos cappellanos manuales & conductiōes.

## ROMANA USUS PONTIFICALIUM

PRO  
ABBATE MONASTERII  
SANCTI PAULI.  
*Discursus in Congressu.*

De decretis generalibus Sac. Congregationis Rituum restringentibus ad certas solemnitates, seu certa anni tempora usum pontificalium in Abbatibus & Prælatis Regularibus quando procedat. Et aī ab illis excepta sit Ecclesia Sancti Pauli de Urbe.

*Card. de Luca de juris dīct. &c. & præminent.*

## S U M M A R I U M

- 1 **D**e Decreto ut habentes usum pontificalium non uitantur, nisi in tribus anni solemnitatibus.
- 2 *An dici possit solemnitas aliquod funus defunctorum.*
- 3 *De declaratione, seu modificatione dicti decreti, & numer. 5.*
- 4 *Lex generaliter loquens, generaliter intelligi debet, & in favorabilibus indefinita equipollent universaliter.*
- 5 *Qualis sit sensus declarationis, de qua numer. 3.*
- 6 *De Indulso particulari Sancti Pauli de Urbe, ejusque particularisatione.*
- 7 *De ratione ob quam hujus Ecclesia major præminentia competit.*

## DISC. XV.

**D**E anno 1628. Sac. Rituum Congregatio per Decretum generale statuit, Abbates, alioque Prælatos Regularis, ex Apostolicis indulis habentes usum Pontificalium, illis uti non posse, nisi in tribus anni solemnitatibus, & de quo decreto habetur actum in Mediolanen. interdicti sub tit. de jurisdictione dīct. 30. ubi an dici possit solemnitas celebratio funeris, seu exequiarum aliquius Principis seu Cardinalis, aut magni Magistratus. De anno verò 1660. eadem Sac. Congregatio sub die 20. Julii plures fecit declarationes favore Abbatum Congregationis Cassinensis, illam præterim, quod non obstante dicto decreto generali, salva remanent ea privilegia, quæ expresse & verbaliter aliquibus Monasteriis dictum usum in pluribus solemnitatibus & temporibus concederent. Qua declaratione sic stante dubitari contigit, an privilegia Apostolica generaliter & indefinitè, in quibuscumque solemnitatibus & functionibus hujusmodi usum concedentia Abbatii Basilicæ S. Pauli Urbis, sub eadem declaratione caderent. Unde desuper habitu congressu, præviis etiam discussibus in scriptis, Aliquod fundamentum principale constituebat in Constitutione 55. Eugenii IV. confirmante omnia induita & privilegia huic Monasterio per prædecessores Pontifices concessa, præterim verò circa usum pontificalium, generaliter & indefinitè; Unde propter ea concludebant, hunc Abbatem à dicta restrictiva exemptione esse, procedendo cum regulis generalibus, quod lex generaliter loquens generaliter intelligi debet, quodque indefinita & equipollent universaliter, &c. juxta leges & auctoritates collectas per Barbos. inter tractatus variis axiom. 123. & 136. unde transcriptor defici cartas implere potest.

Diversa erat mea sententia, quoniam penē omnia hujusmodi privilegia tam huic, quam aliis Congregationibus Benedictinis concessa, ita ejusdem tenoris videntur super usum pontificalium generaliter, & indefinitè, ita ut rata sint ea, quæ certorum temporum, vel solemnitatuum specificationem habeant, ut præterim in ista Congregatione patet ex pluribus Constitutionibus seu privilegiis regitatis in Bullario Cassinensi, unde propter ea si dictæ regula seu axiomata generalia sufficerent, dictum decretum generale anni 1628. inane remaneret, nunquam operativum, dictaque declaratio seu modificatio, vel non necessaria.

58 DE PRAEEMINENTIIS, &c. DISC. XVI.

Tia, vel potius ejus omnimoda destructio seu revocatio dicenda esset.

Ideoque mihi videbatur, Germanum ejusdem declarationis sensum esse, exceptuandi ea privilegia, quae aliquibus Monasteriis ex causis seu circumstantiis particularibus, expressè, & in verbis pro pluribus annis temporibus hunc usum concederent, ita ut eis præfata generalis restitutiva non congruat, puta quia, vel ex numero reliquiarum ibi existentium, vel ratione magnæ devotionis & concursus populi, seu ex alia particulari circumstantia, confutetur, ac expediat plures festivitates ita solemniter celebrare, quodque alias scandalum vel diminutio devotionis & cultus resultaret, & sic quod urgeat ratio particularis, non autem generica omnibus adaptabilis, ne ut dictum est, dicta restitutiva inanis remaneat ac de vento.

Quamvis autem mea sententia esset cæteris rigorosior, unde propere in proposita facti specie concluderem non suffragari solam generalitatem dictæ Constitutionis *Eugenii*, in qua alijs fundamentum constituebant, Adhuc tamen, retento eodem themate pecularis rationis in aliquo Monasterio militantis ut supra, Credebam, etiam in sensu veritatis, dictam declarationem huic Monasterio suffragari, fundatum principale constituendo in Constitutionibus *Innocentii 3.* & *Honorii III.* quæ sunt 22. & 25. in eod. *Bullar. Cassinensis*, ob discretivam, cum qua Abbatijus hujus Basilicae talis pontificalium usus conceditur sub forma ab omnibus alijs diversa; In alijs enim omnibus, vel mortu proprio, vel ad supplicationem, concessiones sunt in forma grata & privilegiativa, atque diriguntur ipsi Abbatibus seu Monasteriis. Secùs autem in prædictis litteris *Innocentii* & *Honorii*, in quibus Pontifices enarrant gratias, quas Ecclesia & Pontifícia dignitas ex operibus vel intercessione *Apostoli Pauli* repererunt, in ipsum verba dirigendo, profertentur confirmare seu de novo dare ea quæ sua erant, seu partem eorum, quæ ab ipso recognoscabantur. Atque agendo de hoc usu pontificalium, non dirigunt verba ad Prælatum seu Abbatem ac Monasterium proutius vel alterius gratia & honorificentia, ut est hujusmodi indultorum consueta forma, sed pariter verba diriguntur ad ipsum Apostolum ejusque, ac Principis Apostolorum facia pignora ibi existentia, ut ad eorum honorem & laudem, Abbas tanquam minister ita cum hoc usu magis decenter & honorificè hujus Basilicae solemnitates celebraret, & sic intrabat dicta ratio pecularis exigens indefinitam hujus indulti facultatem, quoque occasio alicuius solemnitatis exigeret, in reverentiam & honorem Ecclesiæ magis, quam in privilegium & prærogativam ipsius Prælati celebrantis.

Potissimum verò & clarius ob eam circumstantiam, quod ista esset una ex Basilicis Patriarchalibus Urbis, tertium occupans locum, atque juxta unam opinionem æque concurrens cum alijs Basilicis Patriarchalibus ad efformandam Cathedram Urbis, & consequenter concurrerat aliqua ratio pecularis, ob quam sine speciali mentione venire non debeant ejus privilegia sub derogatoriis generalibus; Dando in hoc exemplum legis leu decreti generaliter disponentis de præminentibus Archipresbyterorum seu aliarum Di-galatum Ecclesiarum Cathedralium vel Collegiarum, quod sub hac generalitate absque dubio non venirent Archipresbyteri trium Basilicarum Patriarchalium Lateranen. Vaticani, & Liberian., ob excellentiam dignitatis & Ecclesiarum, quæ ratio proportionabiliter & respectivè Abbatijus seu Prælato hujus Basilicæ adaptabilis quoque videbatur.

Ea etiam consideratione habita, quod cum plura adessent Monasteria, quorum Abbatibus seu Prælatis ex peculari ratione conveniret dicta declaratio, prorsus incongruum est, ut Abbas hujus insignis Basilicæ, quæ omnium Ecclesiarum Regularium major, & dignior, atque quodammodo caput dicti potest, ita inferiorem haberet præminentiam & prærogativam; Et ex his pro indestituto usu prædicto, quoque cumque occasio congrua exigeret, mihi quoque concludere vîsum est, concordando cum aliis in substantia, non autem in ratione, cum hæc media viderentur pro meo iudicio magis facere ad rem.

P R A G E N.

P R A E C E D E N T I A

P R O

EPISCOPO LITHOMARICEN.

C U M

ARCHIEPISCOPO SEBASTEN. SUFFRAGANEO ARCHIEPISCOPI PRAGEN.

*Casus disputatus in Sac. Congregatione Rituum & resolutus ut infra.*

De præcedentia inter Episcopum Provincialem seu suffraganeum in propria provincia, & Archiepiscopum titularem, qui sit Vicarius seu coadjutor in pontificalibus, vulgo suffraganeus Archiepiscopi metropolitani in Pontificalibus, an scilicet ipsa Dignitas Archiepiscopal non obstante muneri diversitate causet præcedentiam suprà Episcopum.

S V M M A R I V M

<sup>1</sup> F<sup>a</sup>cili series.

<sup>2</sup> Distinguuntur casus controversiae.

<sup>3</sup> Episcopus in propria Diœcesi omnes præcedit.

<sup>4</sup> Ita Parochus in propria parochia.

<sup>5</sup> Nemo potest licet sit Episcopus in aliena Diœcesi habere usum Pontificalium.

<sup>6</sup> De Archiepiscopi Nazareni præminentia.

<sup>7</sup> Episcopi suffraganei in actibus provincialibus quos gerunt cum metropolitano, omnes præcedunt etiam digniores, & de ratione.

<sup>8</sup> Quid in actibus indifferentibus in provincia.

<sup>9</sup> Episcopi suffraganei in provincia dicuntur habere jurisdictionem habitualem in provincia, & de facultatibus eis competentibus.

<sup>10</sup> De observantia Cappella Pontificie, & Curia Romana.

<sup>11</sup> Consecratio generaliter tribuens precedentiam minus digna reputatur corruptela.

<sup>12</sup> Referuntur decisiō Sac. Congregationis Rituum.

\*\*\*

DISC.